

Κοκαΐνη

Γιατί «καίει» το μυαλό;

Πλασάρεται ως το ναρκωτικό των εκλεκτών, αλλά η ζημιά που κάνει στον εγκέφαλο είναι ανυπολόγιστη.
Συμπέρασμα: δεν παίζεις με την κοκαΐνη...

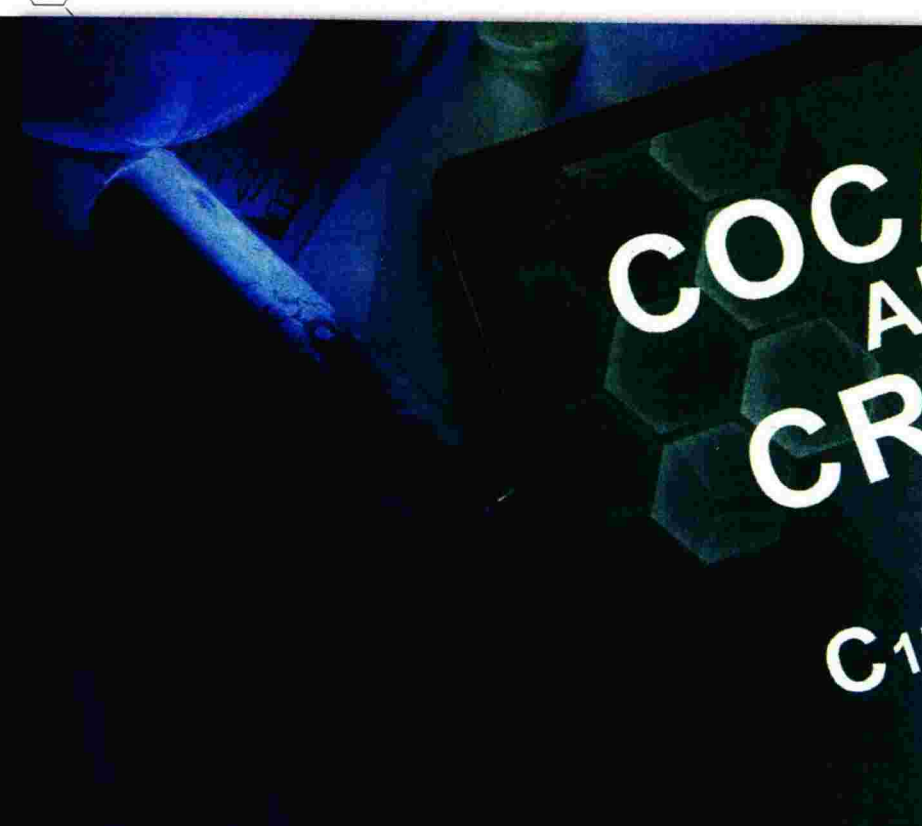
Στη σειρά «Περι-ουσιο-λόγιο», όπου παρελαύνουν οι χημικές ουσίες της ζωής μας, σήμερα, σε δύο ολόκληρες σελίδες, προσπαθούμε να ακτινογραφήσουμε την κοκαΐνη. Πριν από μερικές χιλιάδες χρόνια οι λαοί που ζούσαν στην ορεινή περιοχή μεταξύ Περού και Βολιβίας είχαν ανακαλύψει ότι το μάσημα των φύλλων ενός αυτοφυούς φυτού όχι μόνον τους έκανε να αισθάνονται καλά (αργότερα ανακαλύφθηκε ότι περιέχονται στα φύλλα άφθονο ασβέστιο, σίδηρος, φώσφορος, βιταμίνες Α, Β₂, Ε) αλλά μπορούσαν να αντέχουν τον πόνο και τη σκληρή δουλειά ακόμη και όταν τους έλειπε το φαγητό. Όταν οι Ευρωπαίοι κατέκτησαν τη Νότια Αμερική και έστειλαν φύλλα κόκας πίσω στη Γηραιά Ήπειρο, στα τέλη του 19ου αιώνα, ανακαλύφθηκε πως υπήρχε σε αυτά μια ουσία, την οποία το φυτό είχε μάλλον για τη δική του άμυνα ενάντια στα παράσιτα, ικανή να προκαλεί τοπική αναισθησία, αλλά και όταν έμπαινε στον ανθρώπινο οργανισμό προκαλούσε ευφορία και υπερδιέγερση, τις μακροχρόνιες συνέπειες της οποίας δεν μπορούσαν τότε να εκτιμήσουν. Όταν συνειδητοποιήσαν τι παρενέργειες μπορούσε να προκαλέσει στον ανθρώπινο οργανισμό η ουσία αυτή, άλλοι είχαν καταλάβει το τι λεφτά μπορούσαν να βγάλουν με αυτήν και από τους πλούσιους της Ευρώπης και από τους φτωχούς της Αμερικής. Στις επόμενες σελίδες αναλύουμε τους μηχανισμούς δράσης της κοκαΐνης και δίνουμε απαντήσεις σε πολύ βασικές απορίες.

ΤΟΥ **ΑΛΚΗ ΓΑΛΔΑΔΑ**
ΣΕΛ. 4-5

ΚΟΚΑΪΝΗ

Από τη μύτη πιάνεται και στην καρδιά πηγαίνει...

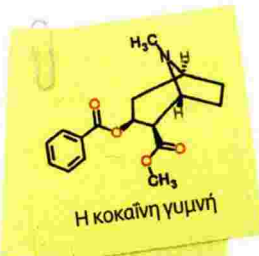
Πασπαλισμένη με **αστερόσκονη**, η **κοκαΐνη** συχνά **πλάσεται** ως το **ναρκωτικό** των **ωραίων** και **πλουσίων**. Αυτό που δεν υπογραμμίζεται είναι ότι εξασφαλίζει έναν... **φτωχότερο εγκέφαλο** και στερεί από τους **χρήστες** τη **δυνατότητα λήψης αποφάσεων**

ΤΟΥ **ΔΑΚΗ ΓΑΛΔΑΔΑ**
algaldadas@yahoo.gr

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Πρόκειται για κρυσταλλική ουσία με κάπως πικρή γεύση, που προκαλεί έκκριση σάλιου, αναισθησία στη γλώσσα και είναι ισχυρά διεγερτική. Δρα στον εγκέφαλο και η συχνή χρήση της προκαλεί έπειτα από κάποιο χρονικό διάστημα εθισμό, απώλεια της επαφής με την πραγματικότητα, αύξηση της αρτηριακής πίεσης και κέρνει σε δύσκολη θέση την καρδιά. Είναι πολύ λίγες οι εφαρμογές της σήμερα στην ιατρική πρακτική.

Σε συνήθη κατάσταση η κοκαΐνη μάς παρουσιάζεται μαζί με υδρογόνο και χλώριο. Εδώ όμως της έχει αφαιρεθεί και αυτό το φύλλο συκής και παρουσιάζεται στην καθαρή της (ολόγυμνη) μορφή. Έτσι, ο εντελώς κωδικοποιημένος μοριακός τύπος $C_{17}H_{21}NO_4$, στις δύο διαστάσεις γίνεται αυτό το έργο ανεικονικής τέχνης.

ΠΟΤΕ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ;

Τουλάχιστον πριν από 2.500 χρόνια ήταν γνωστή η χρήση των φύλλων του φυτού. Πώς το ξέρουμε; Από τα πολλά ταφικά ευρήματα όπου ανάμεσα στα εφόδια για την άλλη ζωή έβαζαν μικρά αγάλματα και σε αυτά φαίνεται καθαρά η διόγκωση της μιας παρειάς από

το πακέτο των φύλλων κόκας.

ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΗΣ;

Για να εξηγήσουμε από την αρχή. Άλλο κόκα και άλλο κοκαΐνη. Για το όνομα «κόκα» θα πρέπει να μεταφερθούμε στην περιοχή όπου βρίσκονται οι Νότιες Άνδεις και ως το 1.000 μ.Χ. υπήρχε ένας λαός που ανέπτυξε τον πολιτισμό των Τιουανάκου, Ξηρασία και άλλες αντιξοότητες συνετέλεσαν στην παρακμή του και υπολείμματα των μελών του διασώθηκαν στις φυλές που υπάρχουν ακόμη και σήμερα, των Κέτσουα και των Αϊμάρα. Στη διάλεκτο των Αϊμάρα η λέξη khaoka δηλώνει το φυτό (και το δέντρο). Σήμερα το φυτό που οι κάτοικοι σε Περού και Βολιβία βάζουν στο στόμα τα φύλλα του ονομάζεται *Erythroxylon coca*. Στα φύλλα του φυτού αυτού υπάρχει, ανάμεσα σε πολλές άλλες, μια ουσία που η δομή της εξηχιάστηκε μόλις το 1898 από τον Γερμανό Ρίχαρντ Βίλστεντερ. Αλλά ήταν ο Αλμπερτ Νίμαν που εκπόνησε ολόκληρη διδακτορική διατριβή και έδωσε το όνομα στην ουσία. Την ονόμασε κοκαΐνη επειδή είχε και αναισθητικές ιδιότητες, οπότε στη λέξη κόκα προστέθηκε η κατάληξη -ίνη (coca + -ain) που έδιναν τότε σε αυτές τις ουσίες (π.χ. ξυλο-καΐνη). Έτσι, κοκαΐνη είναι η ουσία που παίρνουμε έπειτα από ειδική επεξεργασία των φύλλων του φυτού (Ερυθρόξυλο-) κόκα.

ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΕΙΕΣ

Η χρήση της κοκαΐνης έχει περιβληθεί με πολλή... αστερόσκονη και το πόσο λάθος είναι κάτι τέτοιο θα το καταλάβει όποιος ασχοληθεί με την καθαρή χημεία της ουσίας αυτής και με τη δράση της σε συγκεκριμένο σημείο του εγκέφαλου. Παίρνοντας κοκαΐνη δηλαδή δεν ξεκλειδώνεις κανένα μυστικό δωμάτιο της συνειδησίας

σου ούτε απελευθερώνεις κάποια ανεκδήλωτη ως τότε πηγή δημιουργικότητας. Σε έναν πολύ λεπτό μηχανισμό επεμβαίνεις και τον κάνεις χάλια. Αλλά αυτό θα γίνει κατανοητό μόνον αν ξεκινήσουμε από μια άλλη ουσία. Που παίζει βασικό ρόλο στη λειτουργία των ανθρώπινων εγκεφαλικών νευρικών κυττάρων (με ιδιαίτερη επιμήκη διαμόρφωση που ονομάζονται νευρώνες) και μαθαίνοντας το πώς την αντιστρατεύεται η εισαγωγή μιας ουσίας όπως η κοκαΐνη. Διότι δεν είναι καλωδιωμένος ο εγκέφαλός μας όπως τα δωμάτια ενός κυρίου και δεν τρέχουν με αρχή τον κεντρικό πίνακα ηλεκτρικά σήματα συνεχώς από τη μια άκρη στην άλλη. Ανάμεσα στους νευρώνες υπάρχουν ασυνέχειες και εκεί χρειάζονται κάποιοι μηχανισμός

Το κρακ είναι μορφή κοκαΐνης που μπορεί να καννίζεται

ώστε να περνάει «απέναντι» το σήμα στο επόμενο νευρικό κύτταρο για να φθάσει από την πηγή στον όποιον προορισμό του. Το πέρασμα λοιπόν γίνεται με χημικό τρόπο και το «πλοίο» ονομάζεται νευροδιαβιβαστής. Ένας πολύ χρήσιμος νευροδιαβιβαστής, δηλαδή ένας «χημικός αγγελιαφόρος» στην ουσία, είναι η ντοπαμίνη. Ντοπαμίνη είχαν ακόμη και οι πανάρχαιες σαύρες στον μικρό τους εγκέφαλο αλλά ο άνθρωπος φαίνεται να έχει εξελίξει την παραγωγή και τη χρήση της περισσότερο από τα άλλα

πλάσματα επάνω στη Γη. Ο εγκέφαλός του διαθέτει περίπου 100.000 δισεκατομμύρια νευρικά κύτταρα και από αυτά τα 400.000 λειτουργούν με τη βοήθεια της ντοπαμίνης. Στις νευρικές τους ίνες θα κυκλοφορήσει το ηλεκτρικό σήμα και φθάνοντας στην απόληξη, στο πιο ακραίο σημείο δηλαδή κάθε νευρίου, προκαλείται η έκκριση των νευροδιαβιβαστών. Βγαίνουν δηλαδή από ειδικούς θύλακες όπου είναι καλά φυλαγμένοι και διαπλέοντας το στενό μεταξύ δυο νευρώνων (η σωστή ονομασία του «στενού» είναι «συναπτικό χάσμα»), τα μόριά τους φθάνουν ως τους ειδικά κατασκευασμένους για να ταιριάζουν με αυτά υποδοχείς του επόμενου νευρίου. Εκεί αλλάζουν την ηλεκτρική του κατάσταση, άρα γεννούν ένα επόμενο αντίστοιχο ηλεκτρικό σήμα που συνεχίζει την πορεία του ενώ τα μόρια του νευροδιαβιβαστή επιστρέφουν εκεί από όπου ξεκίνησαν. Στην επιστροφή δεν μένουν έτσι αδέσποτα αλλά έχουμε κάτι που θυμίζει ανακύκλωση. Μερικά από τα μόρια της ντοπαμίνης καταστρέφονται από ειδικό ένζυμο και άλλα «πακετίζονται» ξανά στους θύλακες για να επαναχρησιμοποιηθούν. Ε, λοιπόν, το «μυθικό» που κάνει η κοκαΐνη δεν είναι άλλο από το να χώνεται σε αυτούς τους θύλακες και να μένουν να περιφέρονται στον χώρο της σύνταξης ένα πλήθος από μόρια ντοπαμίνης. Επειδή όμως το πλήθος τους συνδέεται με το σήμα της ευχαρίστησης που αισθανόμαστε, εισάγοντας στον οργανισμό κοκαΐνη έχουμε ένα ολιγόλεπτο χρονικό διάστημα ευφρορίας αλλά ταυτόχρονα είναι σαν να βάζουμε άμμο στον λεπτεπίλεπτο κινητήρα του οργανισμού. Διότι ενώ εκείνη τη στιγμή μας κατακλύζει ένα ηδονικό ερέθισμα, ο

μηχανισμός κανονικής μετάδοσης νευρικών σημάτων εξουδετερώνεται. Όταν όμως αυτό επαναλαμβάνεται, ο οργανισμός αντιδρά. Μειώνονται οι θέσεις από όπου φεύγει η ντοπαμίνη και έτσι ένας χρήστης με τον καιρό αισθάνεται όλο και λιγότερο το ξαφνικό και περιζήτητο εκείνο ηδονικό τίνιγμα, εμφανίζεται ο εθισμός με όλα τα ανεπιθύμητα συμπτώματά του και τελικά ένας οργανισμός χρειάζεται όλο και πιο συχνά δόση, μόνο και μόνο για να είναι απλώς καλά και να μην ταλαιπωρείται από την οδυνηρή της στέρησης.

ΤΑ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ ΕΡΩΝΤΑΙ

Σύμφωνα με το ενημερωτικό φυλλάδιο του OKANA «Θεραπείες διαταραχών χρήσης ουσιών» των γιατρών Αναγνώστου και Κοκκόλη, «σε αντίθεση με τα οπιοειδή, δεν υπάρχει αντίδοτο για τη δράση της κοκαΐνης». Έτσι, εκτός από τον εγκέφαλο, και το υπόλοιπο σώμα αρχίζει να μην λειτουργεί όπως πρέπει. Ανεβαίνει η αρτηριακή πίεση, συσφιγγονται και στενεύουν τα αιμοφόρα αγγεία, αυξάνονται η θερμοκρασία και οι χτύποι της καρδιάς. Για αυτό όσο προχωρεί σε ηλικία κάποιος τόσο είναι και πιο επικίνδυνο να κάνει χρήση της ουσίας αυτής. Ξαφνικό σταμάτημα της καρδιάς και στη συνέχεια της αναπνοής δεν είναι κάτι ασυνήθιστο. Πονοκέφαλος, ναυτία, προβλήματα από κακή διατροφή λόγω της ανορεξίας που προκαλεί εμφανίζονται επίσης κατά περίπτωση. Ακόμη, έχουν καταγραφεί περιπτώσεις γάγγραινας στα έντερα λόγω μειωμένης αιμάτωσης. Επιπλέον, προβλήματα φέρνει το λεγόμενο «κόψιμο» της ουσίας, δηλαδή η νο-

θεία της μ μπορεί να σοβά και στυρνίνι παραπομ για σοβα όπου έχο θεί και ια άσματα, έ (PHT), έν κό φάρμ ληψίας i nlm.nih.g PMC396 και ένα π τεί για χρ θρώπους να μην ταλαιπωρείται από την οδυνηρή της στέρησης. (Levamis ότι ο μέο ουσίας σι μου είναι μόνο! Αλ φαινομεν όταν η κι μπορεί να πνεύμονε αρκετή χη μουργηέ ένα σκλη επίχρισμ στις κυ- ψελί- δες.

ε άλλες. Και αυτές είναι από ξύσματα ταλκ ως αλεύρι και η. Ενώ υπάρχουν πές σε εργασίες ρές περιπτώσεις ιων χρησιμοποιητρικά παρασκευ- πως η φαινοτρίνη α αντισπασμωδικό κατά της επι- (βλ. www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC246444/) ή ακόμη ου έχει απαγορευήση από τους αν- και χορηγείται για ήκια στον εντερία (ολε). Υπολογίζεται ος όρος καθαρής ις δόσεις του δρό- γύρω στο 20-25% λά ακόμη και το κικά ακίνδυνο talκ καϊνη καπνίζεται ι επικάθεται στους ες και έπειτα από ήση να δη- κεί εκεί ρό

Τα φύλλα κόκας περιέχουν πολύ μικρή ποσότητα κοκαΐνης

Η κοκαΐνη εισάγεται γρήγορα και εύκολα στον οργανισμό μέσω της μύτης, όμως οι συνέπειές της είναι ολέθριες

ΟΙ ΟΛΕΘΗΡΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Τι πιο λογικό(;) να βρεθείς σαββατόβραδο κάπου με διάθεση να διασκεδάσεις. Πίνοντας στην αρχή και για να γίνει το κέφι περισσότερο πηγαίνοντας για λίγο στην τουαλέτα ευκαιρικά να τραβήξεις και μερικές «μυτιές» από την άσπρη σκόνη. Παιρνοντας κοκαΐνη, πέρα από τη δράση της στον εγκέφαλο, όση φθάνει στο συκώτι διασπάζεται σε δύο άλλες ουσίες χημικά ανενεργές. Όταν όμως έχει δημιουργηθεί ήδη ένα... αλκοολούχο περιβάλλον στον οργανισμό πέφτει πολλή και πιο βαριά δουλειά στο πολύτιμο αυτό εργοστάσιο καθαρισμού. Το συκώτι προσπαθεί να εξουδετερώσει και τις δύο ουσίες ταυτόχρονα και προκύπτει μια τρίτη που ονομάζεται αιθυλβενζοϊλεγκονίνη και για συντομία «κοκαϊθυλένιο». Με το κοκαϊθυλένιο όμως στον οργανισμό έχει παρατηρηθεί ότι η δράση της κοκαΐνης φαίνεται στον χρήστη να διαρκεί περίπου

δύομισι φορές περισσότερο και όχι μόνο αν-

τό. Τα συμπτώματα από υπερβολική παρουσία αλκοόλ στον οργανισμό μειώνονται και έτσι δημιουργείται η αίσθηση ότι μπορείς να πεις ακόμη περισσότερο χωρίς συνέπειες. Φαίνεται να είναι συνδυασμός όνειρο. Όμως, όπως αναφέρεται και στο ενημερωτικό φυλλάδιο του ΟΚΑΝΑ: «Ο σχηματισμός κοκαϊθυλενίου συνεχίζεται για αρκετές ώρες μετά τη λήψη των ουσιών (αλκοόλ+κοκαΐνη) και για τον λόγο αυτόν αυξάνεται και η πιθανότητα εμφάνισης αιφνίδιου θανάτου ακόμη και 6-12 ώρες μετά τη χρήση». Και δεν είναι έκπληξη αυτό αφού όπως έδειξε μια παλαιότερη μελέτη (Farré et al από το 1997), ενώ η κοκαΐνη ανεβάζει τους παλμούς της καρδιάς κατά 12 στο λεπτό, με το κοκαϊθυλένιο αυξάνονται κατά 33. Επίσης παρατηρήθηκε δυσμενής επίδραση στη λειτουργία του μυοκαρδίου που μπορεί να γίνει χρονία, άρα και όταν σταματήσεις τη χρήση να απειλείται η ζωή σου.

Και σαν να μην έφθναν όλα αυτά, η κοκαΐνη παρουσιάζει σημαντικές αλληλεπιδράσεις με αρκετά συχνά χρησιμοποιούμενα φάρμακα, αλληλεπιδράσεις που μπορεί να αποβούν και θανατηφόρες. Τέτοια φάρμακα είναι τα οπιοειδή, τα αντικαταθλιπτικά (π.χ. βουπροπρόνη), τα αντιψυχωτικά, τα αντισταμινικά, καθώς και όλα τα διεγερτικά (π.χ. καφεΐνη).

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

■ Από τη μύτη είναι ο καλύτερος τρόπος εισαγωγής της ουσίας;

Όχι. Απλώς είναι ένας γρήγορος τρόπος και μπορεί να γίνει χωρίς να το πάρουν είδηση πολλοί (σε σχέση με το να εισαχθεί στον οργανισμό με ένεση ή με το κάπνισμα). Βεβαίως ο βλεννογόνος ιστός στο εσωτερικό της μύτης δεν περνάει και τις καλύτερες ημέρες του. Έχει μικρή επιφάνεια, παράξενη αγγείωση, η κοκαΐνη τού προκαλεί δυσάρεστες αγγειοσυσπάσεις, εμφανίζεται μόνιμο συνάχι, μειώνεται η οξυγόνωση και ατροφεί ή ακόμη δημιουργούνται οπές στο ρινικό διάφραγμα.

■ Και σε άλλα σημεία του σώματος παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα;

Ναι, όπου υπάρχει βλεννογόνος ιστός. Για παράδειγμα, αναφέρεται η επάλειψη στο εσωτερικό του κόλπου για... μυθικές απολαύσεις αλλά είναι επικίνδυνο. Αναφέρεται επίσης ότι το χρησιμοποιούν και μερικές εκδιδόμενες γυναίκες για να αντέχουν περισσότερες επαφές. Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι καλό αφού ό,τι προκαλεί αναισθησία στον πόνο ή αναστολή σε μια πιθανή αιμορραγία εξαφανίζει έναν τρόπο προειδοποίησης του οργανισμού για κάτι ανησυχητικό. Επιπλέον, αν υπάρχει νόθευση με άλλες ουσίες αυτές μπορεί να δράσουν βλαπτικά για τον ευαίσθητο βλεννογόνο ιστό.

■ Είναι το ναρκωτικό των μαυκεν;

Είναι μια αχρείαστη γενίκευση. Κάθε κοπέλα που ασχολείται με

τις επιδείξεις ρούχων δεν είναι χρήστης. Μάλλον έχει βγει αυτή η φήμη για την κοκαΐνη διότι εκτός των άλλων προκαλεί και ανορεξία και είναι γνωστό πως μερικά από τα κορίτσια αυτά έχουν μεγάλο πρόβλημα με τα κιλά τους.

■ Εθίζεσαι με την πρώτη;

Όχι. Αλλά είναι επίσης μύθος ότι η κοκαΐνη δεν προκαλεί εθισμό. Η επανάληψη της χρήσης σε όλο και μικρότερα διαστήματα, η συχνή δηλαδή χρήση, δημιουργεί τελικά εθισμό.

■ Είναι αφροδισιακό;

Ανήκει στα διεγερτικά. Αρα αυξάνει στην αρχή την εμπιστοσύνη στον εαυτό σου, γίνεσαι πιο επιθετικός και αυτό έχει τα αποτελέσματά του. Στους χρόνιους χρήστες όμως παρουσιάζεται αντιθέτως κάμψη της ερωτικής επιθυμίας και των αντίστοιχων αναπλαστικών.

■ Ισχύει το γνωστό «just say no»;

Σύμφωνα με τη Νόρα Βόλκοφ, που μελετάει εδώ και τριάντα χρόνια το θέμα της επίδρασης των ουσιών στον εγκέφαλο και έκανε τις πρώτες απεικονίσεις, η χρόνια χρήση της κοκαΐνης καταστρέφει το κύκλωμα ανταμοιβής, προκαλώντας ανηδονία. Καταστρέφει επίσης το κέντρο αποφάσεων που βρίσκεται στον προμετωπιαίο φλοιό και έτσι δεν μπορείς καν στο τέλος να πεις «όχι» και να το τηρήσεις. Όπως λέει χαρακτηριστικά: «Είναι σαν να οδηγείς αυτοκίνητο και να χαλάσουν ξαφνικά τα φρένα. Και να θέλεις να σταματήσεις, πλέον δεν μπορείς».

■ Τι θέλει στη ζωή μας;

Ήταν μεγάλη ανακάλυψη οι αιμοστατικές και οι αναισθητικές της ιδιότητες στα τέλη του 19ου αιώνα, όταν δεν υπήρχε άλλη ουσία για τοπική αναισθησία και χειρουργίες ακόμη και στα μάτια γίνονταν χωρίς αναισθητικό. Όταν όμως άρχισε να γίνεται κατάχρηση ισχυρε η παροιμία: «Πύργους κυνηγά και κάστρα ρίχνει κάτω».

ΚΑΙ Η ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥ

■ Γιατί λοιπόν, έπειτα από όλα όσα μάθαμε για την κοκαΐνη, υπάρχουν άνθρωποι που μαρτυρούν τα φύλλα της κόκας μια ζωή αλλά δεν καταρρέουν, όπως γίνεται με τους χρήστες της ουσίας στις δυτικές πόλεις; Διότι τα φύλλα περιέχουν πολύ μικρή ποσότητα κοκαΐνης και επομένως η ουσία απορροφάται προοδευτικά σε μικροποσότητες. Αντιθέτως οι χρήστες της καθαρής κοκαΐνης προσπαθούν είτε με το κάπνισμα του κρακ είτε με την ένεση ή από τον βλεννογόνο να επιτύχουν την εισροή της μεγαλύτερης ποσότητας στον μικρότερο χρόνο για να νιώσουν τη μεγαλύτερη δυνατή ευφορία και αποκτούν προβλήματα με τον εγκέφαλο και την καρδιά.

Ευχαριστούμε τον ΟΚΑΝΑ και τον ψυχίατρο κ. Κοκώλη για τις πληροφορίες και το υλικό που μας διέθεσαν.

Αριθμοί κυκλοφορίας

45

λεπτά διαρκεί περίπου μια cocada, δηλαδή μια δόση φύλλων κόκας τοποθετημένων στο στόμα. Χρησιμοποιείται και ως μονάδα χρόνου και ως μονάδα απόστασης αφού με κανονικό περπάτημα σε επίπεδη πορεία την αντιστοιχούν σε 3 χιλιόμετρα περίπου.

457 - 1.830

μέτρα θεωρείται το ιδανικό υψόμετρο για τις φυτείες όπου καλλιεργείται το φυτό της κόκας.

0,72%

είναι η περιεκτικότητα κοκαΐνης στα φύλλα της κόκας.

FaceControl

■ Τι σχέση υπάρχει ανάμεσα στο κρακ και στην κοκαΐνη και τι είναι η free base;

Αρχίζοντας από το τέλος, ο κάπως αινιγματικός όρος free base αναφέρεται στη χημεία σε ενώσεις που ονομάζονται αμίνες και είναι σε καθαρή μορφή. Οι ουσίες αυτές συχνά είναι πιο σταθερές σε μορφή άλατος και μία από τις πιο συνηθισμένες είναι όταν έχει προσκολληθεί ένα άτομο χλωρίου. Η κοκαΐνη λοιπόν, που είναι αμίνη, ανεπεξέργαστη, βρίσκεται ενωμένη και με υδροχλώριο. Στη δεκαετία του '80 ανακαλύφθηκε από τους χρήστες της κοκαΐνης ότι χρησιμοποιώντας απλώς και μόνο τη συνηθισμένη σόδα του μαπακάλι μπορούσαν να πάρουν την κοκαΐνη καθαρή με βάση την αντίδραση:

$\text{Κοκαΐνη} + \text{H}^+ \text{Cl}^- + \text{NaHCO}_3$ (σόδα) $\rightarrow$ Κοκαΐνη $+ \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 + \text{NaCl}$

Με διάλυση στο νερό (αφού είναι άλας), προσθήκη σόδας, θέρμανση και έπειτα από ανάδευση, καθίζανει το αλάτι ενώ στην επιφάνεια μένει ένα ελαιώδες υγρό που ξεχωρίζει και συλλέγεται εύκολα. Όταν στεγνώσει δίνει κάτι που μοιάζει με λευκό βραχάκι. Αυτό είναι το κρακ (μερικοί «μερακλήδες» επιμένουν να χρησιμοποιούν αμμωνία αντί για σόδα). Το πλεονέκτημα(;) με αυτό είναι ότι εξαχνώνεται στους 90 βαθμούς Κελσίου και έτσι μπορεί να καπνίζεται

— ονομάστηκε κρακ διότι με τη θέρμανση παράγεται και ένας χαρακτηριστικός ήχος —, άρα να δρα μέσω των πνευμόνων πιο γρήγορα από ό,τι με ένεση ή από τη μύτη, δίνοντας μεγαλύτερη και συνεχή ευφορία. Η κοκαΐνη με το υδροχλώριο έχει σημείο τήξης στους 190 βαθμούς και όταν πας να την καπνίσεις αρχίζει να καίγεται προτού παραχθούν ατμοί.